

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยกเลิกรายวิชาเรียนของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2552 และเพื่อศึกษาแนวทางการลดจำนวนการ ยกเลิกรายวิชาเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ โดยการสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่เป็น นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากใบคำร้องยกเลิก รายวิชาเรียน(สนว.5) และแบบสอบถามที่นักศึกษายื่นใบคำร้องยกเลิกรายวิชาที่ห้องทะเบียนเป็น จำนวน 1,942 คน และนำข้อมูลที่ได้มาดำเนินการวิเคราะห์ หาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการศึกษาสามารถสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

ปัจจัยที่มีผลต่อการยกเลิกรายวิชาเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2552

พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการยกเลิก รายวิชาเรียนของนักศึกษา ปัจจัยด้านครอบครัวอยู่ในระดับมาก พบว่า องค์กรประกอบที่มีระดับความ คิดเห็นด้านครอบครัวมากที่สุด คือ ครอบครัวไม่มีความรักใคร่กัน ไม่สามารถช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา ได้ รองลงมา ครอบครัวไม่ค่อยให้การสนับสนุนในการศึกษา และครอบครัวมีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่าย ในการศึกษา

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการยกเลิกรายวิชา เรียนของนักศึกษา ปัจจัยด้านผู้สอนอยู่ในระดับมาก พบว่า องค์กรประกอบที่มีระดับความคิดเห็นด้าน ผู้สอนมากที่สุด คือ ผู้สอนเข้าสอนไม่สม่ำเสมอ รองลงมา ผู้สอนสอนไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ แจ้งตอนเปิดภาคเรียน ไม่มีความเคารพและชื่นชอบในตัวอาจารย์ผู้สอน ผู้สอนไม่มีความเมตตาและ เอื้ออาทร และผู้สอน สอนไม่ค่อยเข้าใจ อธิบายไม่ชัดเจนได้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการยกเลิกรายวิชา เรียนของนักศึกษา ปัจจัยด้านผู้เรียนอยู่ในระดับมาก พบว่า องค์กรประกอบที่มีระดับความคิดเห็นด้าน ผู้เรียนมากที่สุด คือ ลงทะเบียนเรียนไม่ตรงแผนการเรียน รองลงมา ไม่ส่งงานที่ได้รับมอบหมาย

ตามกำหนด เข้าเรียนไม่สม่ำเสมอ อ่านหนังสือไม่เต็มที่เมื่อใกล้สอบ ไม่สามารถทำข้อสอบได้เมื่อถึงเวลาสอบ และไม่เข้าใจเนื้อหาสาระของวิชาที่เรียน

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการยกเลิกรายวิชาเรียนของนักศึกษา ปัจจัยด้านอื่นๆ ได้แก่ สถานที่ สิ่งแวดล้อม เพื่อน ฯลฯ อยู่ในระดับมาก

โดยนักศึกษากลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้ยกเลิกรายวิชาเรียนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 26.52 รองลงมาคือ นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการคิดเป็นร้อยละ 25.33 สาเหตุเนื่องจากมีคะแนนสอบกลางภาคไม่เป็นที่พอใจ ไม่เข้าใจในเนื้อหากระบวนการวิชาที่เรียน มีเวลาสอบใกล้กับวิชาอื่น (อ่านหนังสือไม่ทัน)เกรงว่าจะได้ลำดับชั้นไม่เป็นไปตามเป้าหมาย หรือลงทะเบียนได้ อาจารย์ผู้สอนไม่ตรงตามความต้องการ

นักศึกษากลุ่มสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ขอยกเลิกรายวิชาเรียนร้อยละ 23.79 รองลงมาคือคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 18.80 เนื่องจากมีคะแนนสอบกลางเทอมไม่เป็นที่พอใจ ไม่เข้าใจในเนื้อหากระบวนการวิชาที่เรียน เวลาสอบใกล้กับวิชาอื่น(อ่านหนังสือไม่ทัน) เกรงว่าจะได้ลำดับชั้นไม่เป็นไปตามเป้าหมายลงทะเบียน ได้อาจารย์ผู้สอนไม่ตรงตามความต้องการ

นักศึกษากลุ่มสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ ที่ได้ยกเลิกรายวิชาเรียนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 5.56 เนื่องจากได้คะแนนสอบกลางเทอมไม่เป็นที่พอใจ มีเวลาสอบใกล้กับวิชาอื่น (อ่านหนังสือไม่ทัน)เกรงว่าจะได้ระดับคะแนน (เกรด) ไม่เป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่เข้าใจเนื้อหากระบวนการวิชาที่เรียน

สาเหตุของนักศึกษาที่ยกเลิกรายวิชาเรียน

ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีเหตุผลที่ยกเลิกรายวิชาเรียนแตกต่างกัน ผู้วิจัยได้สรุปเหตุผลของนักศึกษาที่ได้ยกเลิกรายวิชาเรียนที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม จำนวน 1,942 คน ซึ่งนักศึกษา 1 คน สามารถเลือกตอบได้มากกว่าหนึ่งเหตุผล สรุปได้ดังนี้

สาเหตุที่นักศึกษาได้ยกเลิกรายวิชาเรียน มากที่สุดคือมีคะแนนกลางเทอมไม่เป็นที่พอใจ คิดเป็นร้อยละ 88.2 รองลงมาคือหรือไม่เข้าใจเนื้อหากระบวนการวิชาที่เรียน เวลาสอบใกล้กับวิชาอื่น (อ่านหนังสือไม่ทัน) เกรงว่าจะได้เกรดไม่เป็นไปตามเป้าหมายลงทะเบียน ได้อาจารย์ผู้สอนไม่ตรงตามความต้องการ และเหตุผลว่าต้องการย้ายสาขาน้อยที่สุด จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 6.6

แนวทางการลดจำนวนการยกเลิกรายวิชาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

จากการศึกษาทำให้คณะผู้วิจัยได้แนวทางในการลดจำนวนการยกเลิกรายวิชาเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ดังนี้

1. ผู้สอนควรมีการปรับพื้นฐานในวิชาเรียนให้กับนักศึกษาก่อนเริ่มทำการเรียนการสอน
2. ผู้สอนควรอธิบายเนื้อหาของวิชาเรียนให้กับนักศึกษาเพื่อให้เข้าใจในเนื้อหาของรายวิชานั้นๆ รวมถึงเกณฑ์การวัดผลและประเมินผล
3. สำนักส่งเสริมวิชาการควรมีการประชาสัมพันธ์ รวมถึงจัดบุคลากรให้คำปรึกษาการยกเลิกรายวิชาเรียนโดยเฉพาะ
4. ผู้สอนควรมีสื่อการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายและครอบคลุมรายวิชา
5. ผู้สอนควรตระหนักและเข้าใจถึงพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาเป็นรายบุคคลด้วย
6. อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีส่วนในการดูแลนักศึกษา ให้คำปรึกษาในเรื่องการเรียนการสอนเนื่องจากที่ผ่านมอาจารย์ที่ปรึกษามักจะให้ความเห็นชอบเมื่อมีนักศึกษามาปรึกษาการยกเลิกรายวิชาเรียนทุกครั้ง
7. นักศึกษาต้องตระหนักในหน้าที่การเรียน หากเห็นว่าไม่สามารถเรียนรายวิชานั้นต่อไปได้ ควรปรึกษาอาจารย์ประจำวิชาและอาจารย์ที่ปรึกษาก่อน

5.2 อภิปรายผล

ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาเพศหญิง มีการขอยกเลิกรายวิชาเรียนมากกว่าเพศชาย โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีการขอยกเลิกรายวิชาเรียนมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจากปัจจัยด้านผู้เรียน กล่าวคือนักศึกษามีความรู้พื้นฐานไม่ดีพอ ขาดความรับผิดชอบ ไม่ชอบสาขาที่ได้รับการคัดเลือก ลงทะเบียนไม่ตรงแผนการเรียน เข้าเรียนไม่สม่ำเสมอ อ่านหนังสือไม่ทันเมื่อใกล้สอบ ไม่สามารถทำข้อสอบได้เมื่อถึงเวลาสอบ ไม่เข้าใจเนื้อหาของวิชาที่เรียน ทำกิจกรรมมากเกินไป และขาดผู้แนะนำด้านการวางแผนการเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักศึกษาต้องการยกเลิกรายวิชาเรียน และเห็นว่าสามารถลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาอื่นได้ อีกทั้งยังไม่มีความจำเป็นที่จะต้องรีบเรียนเนื่องจากยังอยู่ระดับชั้นปีที่ 1 ประกอบกับเกรงว่าจะได้รับระดับคะแนน (เกรด) ที่น้อย ซึ่งจะส่งผลต่อคะแนนเฉลี่ยสะสมได้

ผลจากการวิจัยพบว่านักศึกษาที่ยกเลิกรายวิชาเรียนส่วนใหญ่อยู่ในคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปทุมมาส รินคำและคณะ (2545) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง สภาพ

การถอนกระบวนวิชาโดยรับอักษร W ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ภาคการศึกษาที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2544 พบว่านักศึกษาที่ยกเลิกรายวิชามากที่สุด คือ นักศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาส่วนใหญ่เกรงว่าจะสอบไม่ผ่าน อันเนื่องมาจากไม่เข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนมาตั้งแต่แรกแล้ว ประกอบกับเมื่อทราบคะแนนเก็บแล้วจึงต้องตัดสินใจเพื่อหาวิธีแก้ปัญหา ซึ่งการขอยกเลิกรายวิชาเรียนถือว่าเป็นวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุด หากยังคงลงทะเบียนเรียนต่อไปอาจทำให้ได้รับระดับคะแนน (เกรด) ที่ไม่น่าพอใจได้

นอกจากนี้ยังพบว่ายังมีปัจจัยที่มีผลต่อการยกเลิกรายวิชาเรียนของนักศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้สอน ซึ่งพบว่าผู้สอนเข้าสอนไม่สม่ำเสมอ ผู้สอนสอนไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่แจ้งไว้ตอนเปิดภาคเรียน นักศึกษาไม่มีความเคารพและชื่นชอบในตัวอาจารย์ผู้สอน ผู้สอนไม่มีความเมตตาและเอื้ออาทร และผู้สอนสอนไม่เข้าใจ อธิบายไม่ชัดเจน ประกอบกับผู้สอนมักจะสั่งการงานโดยไม่มี การอธิบายอย่างชัดเจน จึงทำให้นักศึกษามีความลังเลและไม่มั่นใจในรายวิชานั้นๆ ส่วนหนึ่งจากงานวิจัยของหลายท่านสรุปตรงกันว่าสาเหตุของการออกกลางคันของผู้เรียนส่วนหนึ่งเกิดจากความไม่พึงพอใจในตัวครูผู้สอนและวิธีการสอนของครูดังเช่น สุรพันธ์ ดันศรีวงษ์ (อ้างใน เกษตร เมืองทอง, 2544 : 9) ได้กล่าวว่า การเตรียมการสอนที่ดี จะก่อให้เกิดความมั่นใจในการสอนถ้าหากอาจารย์ผู้สอนได้มีการเตรียมการสอนต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ทั้งทางด้านเนื้อหาเรื่องที่สอน วิธีการสอน ก็จะทำให้การสอนราบรื่น ถูกต้อง ไม่สับสน และทำให้อาจารย์ผู้สอนได้สอนตรงจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ช่วยให้นักศึกษาสนใจ เชื่อมั่น และศรัทธาในตัวอาจารย์ผู้สอน ซึ่งจะทำให้การสอนประสบความสำเร็จเป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน

การเตรียมการสอนของอาจารย์จึงมีความสำคัญยิ่ง และมีอิทธิพลต่อการสร้างแรงจูงใจในการเรียนของนักศึกษา สอดคล้องกับ สุชาติ ศิริสุขไพบุลย์ (อ้างใน กิตติศักดิ์ สารประดิษฐ์, 2549 : 24) ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจัยที่ทำให้ผู้เรียนมีความสนใจเรียนอย่างหนึ่ง คือ ค่านิยมในตัวผู้สอน ผู้สอนมีประสบการณ์อาจสอนได้สนุกสนานหรือผู้สอนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ หรือสังคมดี มีความประพฤติเป็นที่ประทับใจเป็นที่เคารพรักของผู้เรียนจะเป็นตัวอย่างที่ผู้เรียนอยากจะเอาอย่าง

อย่างไรก็ตาม ในการเรียนการสอน อาจเกิดปัญหาจากตัวผู้สอนได้ ตามที่ เกษตร เมืองทอง (2544 : 11) ได้จำแนกลักษณะปัญหาเกี่ยวกับผู้สอนไว้ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับความไม่แจ่มแจ้งของเนื้อหาวิชาในหลักสูตร ผู้สอนจะต้องมีความรู้ในเรื่องที่จะสอนให้เข้าใจอย่างลึกซึ้ง สามารถแยกแยะเกี่ยวกับรายละเอียดได้เมื่อนักศึกษาไม่เข้าใจ

ปัญหาที่สำคัญก็คือ การที่ครูมีความรู้้น้อยจะทำให้ครูขาดความเชื่อมั่นในตัวเอง และนักศึกษาเองก็ขาดความเชื่อมั่นในตัวครูเช่นกัน

2. ผู้สอนไม่มีความตั้งใจสอนและไม่มีการพัฒนาความรู้ของตน ปัญหาในด้านนี้เกิดขึ้นเสมอเมื่อตัวครูเองไม่ได้ตั้งใจจะเป็นครูตั้งแต่ที่แรก อาจเป็นเพราะว่าหางานอื่นทำยังไม่ได้หรือติดรับทุน ดังนั้นเมื่อครูขาดความตั้งใจแล้วก็ขาดการเตรียมการสอนจึงทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพลดน้อยลง

3. ผู้สอนขาดความรู้และทักษะเกี่ยวกับการสอน เนื่องจากจบสายวิศวกรรม หรือสาขาวิชาอื่น ๆ ที่ไม่ได้มีวิชาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหรือวิธีสอน เช่น สอนเร็วเกินไป วิธีการสอนไม่น่าสนใจ ปัญหาด้านนี้จะเกิดขึ้นมากกับครูที่จบมาใหม่ ๆ แต่ถ้าหากมีความตั้งใจจริง พยายามศึกษาจากครูที่มีความรู้และความชำนาญ ก็จะช่วยให้ได้มาก ประการสำคัญถ้าหน่วยงานนั้นจัดปฐมนิเทศหรือมีการอบรมให้ความรู้กับครูใหม่ๆ นี้จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการสอนให้ดียิ่งขึ้น

นอกจากนี้ รัตนา พุ่มไพศาล (อ้างใน จรูญ แสงสาคร, 2533: 13) ยังได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ในการสอนควรใช้วิธีการสอนหลายๆ วิธีร่วมกัน เช่น การสอนด้วยการบรรยายอย่างเดียว ควรเปลี่ยนมาเป็นแบบบรรยายประกอบด้วยเทคนิคอื่นๆ ได้แก่ การอภิปราย การใช้อุปกรณ์ การสาธิต การให้ทดลองและทำจริง วิธีการสอนต่างๆ ควรคัดเลือกให้เหมาะสมกับความมุ่งหมายของการเรียน ไม่มีวิธีการสอนวิธีเดียวที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ รวมถึงการจัดอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เหมาะสม

ปัจจัยด้านครอบครัว พบว่าครอบครัวไม่มีความรักใคร่กัน ไม่สามารถช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาได้ ครอบครัวไม่ค่อยให้การสนับสนุนในการศึกษา และครอบครัวมีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในการศึกษา

จะเห็นได้ว่าครอบครัวมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการให้การศึกษา เนื่องจากยังอยู่ในช่วงของวัยรุ่น การตัดสินใจต่างๆ จึงอิทธิพลอย่างมากต่อตัวผู้เรียนและครอบครัว

ดังนั้น การยกเลิกรายวิชาเรียนจึงเป็นการแก้ปัญหาด้านการเรียนที่ดีที่สุดสำหรับผู้เรียน ซึ่งหากผู้เรียนยังคงลงทะเบียนเรียนต่อไป ทั้งๆ ที่ตนเองรู้แล้วว่าคะแนนเก็บมีมากน้อยเพียงใดแล้ว ก็อาจได้รับระดับคะแนน (เกรด) ที่จะส่งผลต่อคะแนนเฉลี่ยและอาจนำไปสู่การออกกลางคันและพ้นสภาพนักศึกษาได้ในที่สุด สอดคล้องกับแนวความคิดของ ศาสตราจารย์ อัจฉกร (อ้างใน อารี พสาณสินธุวงศ์, 2550 : 12) ซึ่งพบว่า ผู้เรียนที่มีเกรดเฉลี่ยอยู่ในระดับ D โดยเฉลี่ยแล้วจะมีแนวโน้มที่จะออกกลางคันสูงมาก และก่อนหน้านั้นก็ได้มีผลการศึกษาน่าสนใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง

เศรษฐกิจและสังคม สถิติปัญหา การขาดเรียน ผลการเรียนรู้และการออกกลางคันซึ่งชี้ให้เห็นว่าตัวแปรดังกล่าวจะมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างใกล้ชิด

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ควรจัดทำปฏิทินการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา เพื่อให้นักศึกษาใช้ในการจัดทำแผนการศึกษา และสามารถลงทะเบียนเรียนเพื่อสำเร็จการศึกษาได้ภายในระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ได้กำหนดตามปฏิทินการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา เพื่อเป็นเป้าหมายหลักของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ แต่ยังมีนักศึกษาส่วนหนึ่งที่ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรตามที่กำหนดไว้ หรือแต่ยังมีนักศึกษาส่วนหนึ่งที่ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรตามที่กำหนดไว้ หรือลงทะเบียนได้แล้วแต่ไม่สามารถเรียนต่อจนตลอดภาคการศึกษาได้ จึงต้องยกเลิกรายวิชาเรียนหลังจากพ้นกำหนดเวลาของการยกเลิกรายวิชาเรียน ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นทุกปี

5.3.1.2 เพื่อเป็นการลดจำนวนการยกเลิกรายวิชาเรียน โดยไม่จำเป็นของนักศึกษา ให้น้อยลงคณะผู้วิจัยมีความเห็นว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ควรเสนอแนะให้อาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษาเพิ่มการดูแลและให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเกี่ยวกับการทำแผนการลงทะเบียนเรียนให้มากขึ้น เพื่อป้องกันการลงทะเบียนผิดพลาดของนักศึกษา เช่น ลงทะเบียนครบถ้วนวิชาเรียนได้แต่มีเวลาสอนใกล้กับวิชาอื่นทำให้อ่านหนังสือไม่ทัน หรือลงทะเบียนตามเพื่อนๆ เป็นต้น โดยที่อาจจัดโครงการส่งเสริมการเรียนการสอนในช่วงเวลาอันเหมาะสมเนื่องจากการเรียนการสอนตามปกติเป็นกรณีพิเศษ หรือมีโครงการให้รุ่นพี่ช่วยกวดวิชาแก่รุ่นน้อง ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาที่ยังไม่ทำใจในเนื้อหาครบถ้วนวิชาเรียนที่อย่างต้องแท้ สามารถจะเรียนเพิ่มเติมกับโครงการดังกล่าวได้ โดยไม่ต้องการยกเลิกรายวิชาเรียนและยังเป็นการเพิ่มความรู้ให้แก่นักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอีกด้วย และเพื่อข้อมูลที่ละเอียดมากยิ่งขึ้น จึงควรมีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการยกเลิกรายวิชา เพื่อหาสาเหตุการยกเลิกรายวิชาเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดและเป็นข้อมูลในการแก้ไขปัญหาในการบริหารการศึกษาต่อไป

5.3.2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1. ควรมีการศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์เพื่อให้
นักศึกษาเข้าใจเนื้อหากระบวนการวิชาที่เรียนอย่างถ่องแท้

5.3.2.2. ควรมีการศึกษาปัจจัยของการยกเลิกรายวิชาเรียนของแต่ละคณะอย่าง
ละเอียด แล้วนำข้อมูลมาเปรียบเทียบเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหา

5.3.2.3. ควรมีการศึกษาวิจัยให้ทราบถึงสาเหตุที่แท้จริงที่ทำให้นักศึกษายกเลิก
รายวิชาเฉพาะกรณี เพื่อนำข้อค้นพบที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงการยกเลิกรายวิชาให้น้อยลงและแนะ
แนวการเรียนการสอนให้แก่นักศึกษาต่อไป

5.3.2.4. ควรมีการศึกษาวิจัยให้ทราบถึงสาเหตุของการออกกลางคันของนักศึกษา
ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อนำข้อค้นพบมาใช้ประโยชน์ในการแนะแนวการศึกษาให้แก่นักศึกษาต่อไป

5.3.2.5. เนื่องจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้ประชากรนักศึกษาในจำนวนน้อย ผลการวิจัย
จึงอาจมีความคลาดเคลื่อน ดังนั้น จึงควรสนับสนุนให้มีการวิจัยในเรื่องนี้อย่างต่อเนื่องไปอีกระยะ
หนึ่งเพื่อเปรียบเทียบผลที่ได้ ซึ่งจะทำให้ได้ข้อค้นพบที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้น